

Lokale uitwerking Plan van aanpak versnellen realisatie energie infrastructuur Noord-Holland

Cluster Purmerend – Wormerland.

Inhoudsopgave

Inhoud

Inhoudsopgave.....	2
Inleiding	3
1. Opdracht & urgentie.....	4
2. Organisatie	5
3. Communicatie	5
4. Uitvoering en planning.....	5
5. Financiën	6
6. Juridische kader	8

1. Inleiding

De afgelopen jaren heeft netbeheerder Liander gefaseerd congestie afgekondigd in een groot deel van de provincie Noord-Holland voor het afnemen van elektriciteit. Vrij vertaald betekent dit, dat er een tekort aan transportcapaciteit voor stroom is. Dit betekent dat nieuwe grootverbruikaansluitingen voor het afnemen van elektriciteit op het elektriciteitsnetwerk niet in het gewenste vermogen gefaciliteerd kunnen worden, en dat het vermogen van bestaande aansluitingen niet vergroot kan worden. Dit heeft gevolgen voor met name economische ontwikkelingen, maar ook voor andere ontwikkelingen als woningbouw.

De provincie Noord-Holland heeft een taskforce opgericht, om de uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk te versnellen. In deze taskforce zijn naast de provincie ook de Noord-Hollandse gemeenten, Tennet en Liander vertegenwoordigd. Het doel is om bestaande knelpunten in het elektriciteitsnet zo snel mogelijk op te lossen door het sneller realiseren van belangrijkste uitbreidingen van energie-infrastructuur. Dit is een gezamenlijke opgave van netbeheerders, provincie en gemeenten.

Ter ondersteuning van de versnelling heeft de provincie Noord Holland een Plan van Aanpak voorbereid waarin drie sporen zijn benoemd.

1. Sneller realiseren energie-infrastructuur
2. Integraal programmeren energiesysteem van de toekomst
3. Slimme energie-oplossingen

Spoor 1 is uitgewerkt in een Plan van Aanpak. Spoor 2 en 3 worden separaat uitgewerkt. Binnen spoor 1 zijn 10 clusters onderscheiden en randvoorwaardelijke projecten benoemd. Een van deze clusters is Wormerland-Purmerend (zie ook pag 15 pva provincie).

Dit cluster is als eerste gestart en dient als voorbeeld voor de andere clusters die zijn benoemd. In het cluster Purmerend – Wormerland zoeken betrokken partijen (gemeenten, provincie, Liander en Tennet) samen naar versnelling door o.a. nauw met elkaar samen te werken en elkaar op de hoogte te houden van activiteiten, de activiteiten op elkaar af te stemmen en procedures voor verlening van vergunningen te versnellen etc.

Cluster Purmerend – Wormerland

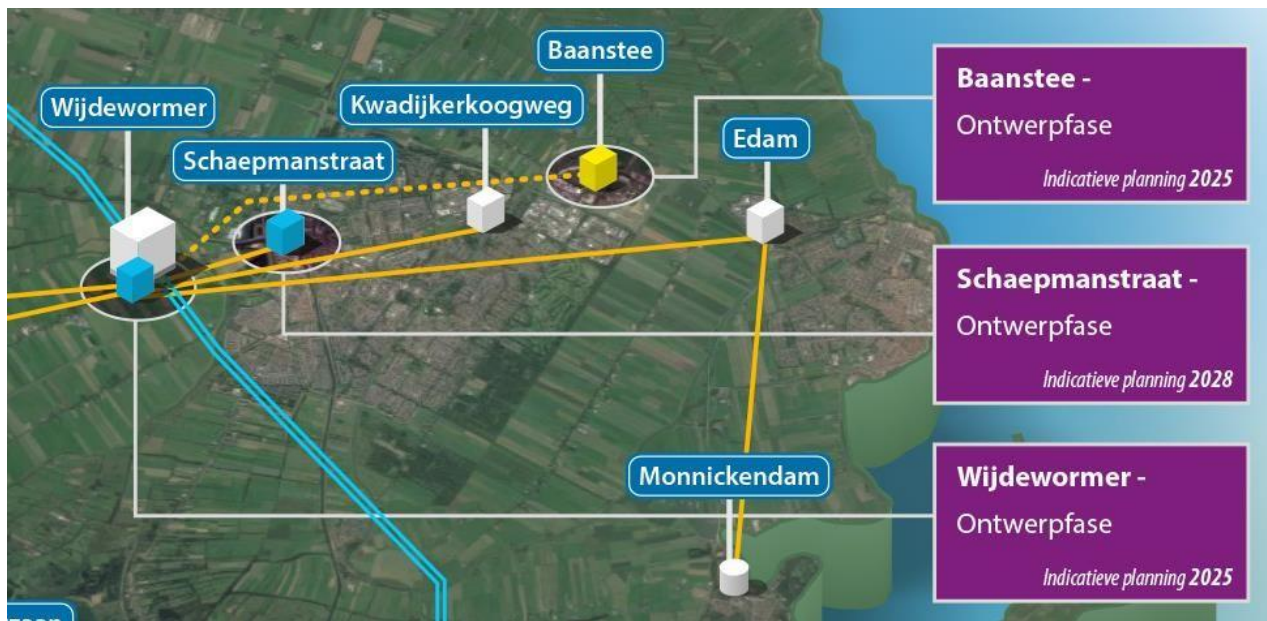
In Wormerland staat onderstation Wijdewormer. Dit onderstation levert stroom aan een groot deel van Purmerend, Edam-Volendam, Wormerland, Waterland en een deel van Zaanstad. Dit onderstation heeft geen transportcapaciteit meer, waardoor nieuwe ontwikkelingen (woningbouw¹, bedrijventerreinen) niet van het gewenste vermogen kunnen worden voorzien. Om dit op te lossen, wordt prioriteit gegeven aan versnelling van de realisatie van onderstation Wijdewormer. Dit onderstation is randvoorwaardelijk voor een groot deel van de stroomlevering in Zaanstreek Waterland.

Netbeheerders Liander en Tennet moeten uitbreidingen plegen om de stroomvoorziening van de regio in de toekomst te waarborgen .

Voor deze uitbreiding van de stroomvoorziening hebben de gemeenten Wormerland en Purmerend met elkaar samenhangende belangen. Dat is de reden dat beide gemeenten zijn aangewezen als een van de prioritaire clusters door de provincie Noord-Holland, Liander en Tennet.

Het doel van dit cluster is om met elkaar in zo kort mogelijke tijd stappen te zetten die er toe leiden dat de netcapaciteit zo snel mogelijk wordt uitgebreid.

¹Bij de afkondiging van netcongestie door de netbeheerder wordt er rekening gehouden met de geplande woningbouw en autonome groei in de bestaande bouw. De beschikbare capaciteit hiervoor blijft beperkt, en hierop kan niet – zonder meer – aanspraak worden gemaakt voor niet-woningbouw-gebonden voorzieningen.

Figuur 1: positie onderstation Wijdewormer in de regio.

De ervaringen die in de pilot worden opgedaan worden gedeeld met andere gemeenten en de andere betrokken partijen zodat zij van deze kennis gebruik kunnen maken.

In dit plan van aanpak wordt aangegeven wat er nodig is om deze zaken uit te voeren en te versnellen.

2. Opdracht & urgentie

De uitbreiding van het onderstation Wijdewormer, het nieuwe station Baanstee en de nieuwe verbinding tussen deze onderstations zijn van cruciaal belang voor de stroomvoorziening in Purmerend, Wormerland, Edam Volendam, Waterland en een deel van Zaanstad.

De ontwikkeling van o.a. het bedrijvenpark Baanstee Noord ligt nagenoeg stil, omdat er geen transportcapaciteit van stroom meer is.

Als de werkzaamheden die deel uit maken van dit cluster gereed zijn, is er weer transportcapaciteit en kan de gemeente Purmerend verder met de ontwikkeling van het bedrijvenpark. Door realisatie van het nieuwe onderstation Baanstee Noord en door realisatie van de uitbreiding van het onderstation Wijdewormer komt er ook transportcapaciteit vrij op andere onderstations (waaronder Kwadijkerkoogweg en Schaepmanstraat) in de regio (zoals figuur 1 laat zien).

Deze gezamenlijke project van Purmerend en Wormerland richt zich op 3 deelprojecten:

1. Uitbreiding station Wijdewormer door Tennet en Liander
2. Nieuw station Liander op Baanstee Noord
3. Nieuwe verbinding van Liander tussen Wijdewormer en Baanstee.

In 2025, of zoveel eerder als mogelijk, moeten alle drie de zaken gerealiseerd zijn, zodat er vermogen beschikbaar is in zowel Purmerend als Wormerland, Edam-Volendam en Waterland. De drie onderdelen worden parallel aan elkaar gerealiseerd.

Het nieuw te realiseren onderstation op Baanstee Noord, ontlast bestaande onderstations in Purmerend, waardoor ook in andere gebieden in Purmerend nieuwe ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. Het project is daarmee urgent.

3. Organisatie

De gemeenten Wormerland en Purmerend Tennet, Liander en de provincie Noord Holland werken in dit cluster nauw met elkaar en met samen.

Tennet en Liander zijn de initiatiefnemers van de deelprojecten.

Tennet is (mede)initiatiefnemer voor een deel van de uitbreiding van station Wijdewormer. De benodigde investering hiervoor is vastgesteld in het Investeringsplan. De vergunningen moeten nog worden aangevraagd bij de gemeente, alsmede een wijziging van het bestemmingsplan.

Liander heeft de meeste activiteiten, aangezien zij initiatiefnemer zijn bij de uitbreiding van het onderstation Wijdewormer, de aanleg van onderstation Baanste Noord en de realisatie van de verbindingskabel tussen deze twee stations. Zij worden hierbij geholpen en gefaciliteerd door de gemeenten en de provincie.

De gemeenten zijn het bevoegd gezag en hebben belang bij de activiteiten, omdat na realisatie de stroomlevering weer op orde is.

Voor deze pilot wordt een stuurgroep en kernteam georganiseerd (zie bijlage). In bijlage 1 staat uitgewerkt hoe de bemensing van de stuurgroep en kernteam is geregeld, en wat de verantwoordelijkheden / taken zijn. De pilot wordt aangestuurd door een projectleider. Deze projectleider wordt door de gemeenten gezamenlijk aangewezen.

Onder het kernteam hangen 3 werkgroepen voor de deelprojecten:

- Werkgroep station Wijdewormer
- Werkgroep station Baanste Noord
- Werkgroep Tracé

In de bijlage zijn deze groepen nader uitgewerkt, en word aangegeven wie in welke groep zit.

Deze pilot heeft een zodanige omvang en complexiteit dat dit thema een eigenstandige interne en externe projectorganisatie heeft met veel betrokken externe partijen. Om zicht te krijgen en te houden op de belangen en verantwoordelijkheden is de zgn. Raschi²-matrix ingevuld. Deze is opgenomen als bijlage 2.

OP basis van de Raschi-matrix wordt duidelijk welke partij wat moet doen en op welk moment. Het geeft inzicht in de verantwoordelijkheden van de respectievelijke partijen. Daarnaast geeft het een onderbouwing hoeveel capaciteit nodig is bij welke partner.

4. Communicatie

Communicatie en participatie is in deze pilot belangrijk. Met name tussen de betrokken partijen onderling kan goede en duidelijke communicatie het elkaar het verschil maken.

Binnen de deelprojecten wordt de communicatie met de omgeving verder uitgewerkt.

² RASCI is een afkorting voor Responsible (verantwoordelijk), Accountable (eindverantwoordelijk), Supportive (ondersteunend), Consulted (iemand die geraadpleegd moet worden) en Informed (iemand die geïnformeerd metworden).

5. Uitvoering en planning

Voor de verschillende deelprojecten zijn stroomschema's uitgewerkt met doorlooptijden. Deze zijn opgenomen in bijlage 3³

Risico's

Deelproject 1: Uitbreiding capaciteit transformatorstation Wijdewormer

Dit deelproject bestaat uit twee sub-activiteiten met ieder een eigen planning.

1. Liander moet het 50kV uitbreiden. Hiervoor zijn de benodigde investeringen gereserveerd en is de omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan verleend. De omgevingsvergunning bouwen is reeds in gang gezet. De verwachte oplevering is Q1 2025;
2. Uitbreiding van het vermogen. Tennet realiseert hiervoor een nieuw 150kV veld, en Liander een nieuwe transformator op het bestaande transformatorstation. Hiermee wordt de uitbreiding van het vermogen van onderstation Wijdewormer gerealiseerd. De verwachte oplevering is Q4 2025. Deze activiteit ligt op een kritisch pad en is noodzakelijk voor de stroomlevering aan onderstation Baansteede noord. Als deze activiteit niet (tijdig) gerealiseerd wordt, is er geen stroomcapaciteit. Bovendien staat deze planning onder druk.

Er moet een bestemmingsplan-procedure doorlopen worden, en uit het geluidsonderzoek blijkt dat de geluidsnormen overschreden worden, waardoor een milieuvergunning aangevraagd moet worden. Binnen deze activiteit moet gekeken worden naar versnelling, zoals een goede gezamenlijke voorbereiding van de aanvragen, zodat procedures sneller en eenvoudiger kunnen worden doorlopen. En ook voldoende beschikbare (ambtelijke) capaciteit om dit uit te kunnen voeren / beoordelen. Hierbij dient ook aandacht te zijn voor de communicatie naar de omwonenden in een vroeg stadium.

Deelproject 2: Transformatorstation Baansteede (50/10kV)

De oplevering door Liander van dit transformatorstation is gepland in Q2 2025. Deze activiteit ligt niet op het kritische pad, en is afhankelijk van de realisatie van deelproject 1.

Deelproject 3: Kabelverbinding 50kV Wijdewormer – baansteede

Dit tracé loopt over het grondgebied van de gemeente Wormerland en de gemeente Purmerend. Het geplande tracé loopt deels over publieke grond, deels over particuliere grond. In de planning wordt er rekening mee gehouden dat (minimaal) 1 particulier geen toestemming verleent voor het leggen van deze kabel. Er wordt dan een zgn. gedoogprocedure opgestart door Liander. In dat geval is de oplevering Q4 2025. Dit tracé ligt daarmee op het kritische tijdspad.

Als een eigenaar geen toestemming verleent, kan mogelijk de gemeente hier nog een (bemiddelende) rol in spelen. Dit voorkomt een gedoogprocedure. Hier zou versneld kunnen worden. Liander wil hier aan meewerken, en geeft aan dat hiervoor afstemming nodig is over de juiste timing.

De deelprojecten zijn van elkaar afhankelijk. Als het onderstation Wijdewormer niet wordt uitgebreid, ligt de 50kV kabel er voor niets, en kan onderstation Baansteede Noord niet functioneren. Alle 3 de projecten zijn belangrijk.

Alleen door samen te werken, kunnen we zoeken naar versnelling (en geen vertraging!) van deze deelprojecten.

³ Zoals zijn besproken in de stuurgroep op 5 oktober 2022.

6. Financiën

Ten behoeve van de uitvoering van dit cluster wordt zowel ambtelijk als bestuurlijk capaciteit gevraagd. De financiën in dit plan van aanpak gaat overigens niet over de kosten die gemoeid zijn met de daadwerkelijke realisatie van de onderstations en de verbinding. De noodzakelijk investering hiertoe zijn opgenomen in de investeringsplannen van respectievelijk Liander en Tennet.

De financiën die hier worden besproken betreffen de ambtelijke kosten die noodzakelijk zijn om de doelstelling van dit cluster (versnelling) uit te kunnen voeren.

De gemeenten Purmerend en Wormerland huren een externe projectleider in om het voorbereidings- en vergunningenproces soepel en snel te kunnen laten verlopen. Met als doel dat het proces wordt versneld, en de regio kan beschikken over voldoende capaciteit op het stroomnet.

Hieronder is een raming opgenomen van de kosten die samen hangen met het project, de inhuur van de projectleider en dekking hiervan.

Jaarlijkse kosten capaciteit Purmerend 2022 - 2025

Bedragen genoemd in subsidie aanvraag per opgesomde onderdelen	
Locatiekeuze en inpassing onderstations in omgeving	€ 20.000
Voorkeurstrace kabels	€ 17.200
Bestemmingsplan en bijbehorende onderzoeken	€ 45.400
Overleg stakeholders en houden informatiebijeenkomsten	€ 26.600
Begeleiden aankoop grond	€ 9.800
Uitvoering	€ 3.100
Totaal	€ 122.100

Jaarlijkse Kosten capaciteit Wormerland van 2022 tot 2025

Bedragen genoemd in subsidie aanvraag per opgesomde onderdelen per jaar	
Locatiekeuze en inpassing onderstations in omgeving	€ 23.200
Voorkeurstrace kabels (overeenstemming Perceel eigenaren)	€ 14.760
Bestemmingsplan en procedures	€ 27.240
Overleg stakeholders en houden informatiebijeenkomsten	€ 22.600
Communicatie Omgeving /Intern	p.m
Uitvoering	€ 800 ⁴
Totaal	€ 88.600

⁴ Uren zijn voor ieder jaar opgenomen

De provincie Noord-Holland heeft een subsidieregeling van 50% cofinanciering met een maximum van 30.000 euro per gemeente per jaar. Deze subsidie vragen we naar aanleiding van dit plan van aanpak aan. Hiermee kan een deel van de kosten voor de projectleider worden betaald. Er zal met de betrokken partijen nog een verdeelsleutel gemaakt moeten worden over de resterende kosten. De netbeheerders geven hierbij aan dat, cf. de afspraak in de Taskforce NH, deze verdeelsleutel afgestemd dient te worden met netbeheerders Tennet en Liander, provincie Noord Holland, gemeenten en eventuele het ministerie van EZK). Zij geven aan, dat eenduidige afspraken wenselijk zijn. Dit is nog onderwerp van gesprek.

Onderstaande tabel geeft een beeld van de totale kosten voor de respectievelijke gemeente per jaar. Er wordt vanuit gegaan dat gemeente Purmerend en Wormerland ieder 30.000 euro subsidie (2 keer 30.000 euro) ontvangen van de provincie. Met Liander en Tennet moeten nog nadere financiële afspraken gemaakt worden.

Daarnaast innen de gemeenten leges omdat vergunningen aangevraagd cq verleend worden, en een planologische procedure doorlopen gaat worden. Deze leges dekken (deels) de ambtelijke kosten van de vergunningverleningsprocedures.

Er wordt door de gemeenten capaciteit ingehuurd om de versnelling te bewerkstelligen (coördinatie). De provincie Noord-Holland verstrekt subsidie ten behoeve van de dekking van de ambtelijke kosten a 30.000 euro per jaar per gemeente.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Coördinatie Purmerend (Baanstee/Schaepmanstraat/Kwadijkerkoogweg	122K	122K	90K	90K	90K	90K
Leges (aanvraag vergunning)	p.m					
Plan regie kosten Liander/Tennet	ntb ⁵	ntb	ntb	ntb	ntb	ntb
Aanleg Leges	p.m					
Coördinatie Wormerland (station Wijdewormer)	88,6K	88.6K	50K	50K		
Leges (aanvraag vergunning)	p.m					
Subsidies per gemeente NH	30K	30K	30K	30K		

7. Juridische kader

Alle procedures zullen cf. de wettelijke termijnen die daarvoor gelden worden doorlopen. We zoeken naar versnelling, daar waar mogelijk.

⁵ Nader te bepalen.